СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 284. — Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 7. грудня 1922. — VOL. XXX. — No. 284. — Jersey City, N. J., Thursday, December 7, 1922. — THREE CENTS

ПРОПОЗИЦІЇ НА ЗМІНУ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПОСТАНОВ ПРО ВИБІР ПРЕЗИДЕНТА

ВАШІНГТОН, 5. грудня. — Сенатові комітети пустили нині в рух машинерію, щоби змінити постанови американської федеральної конституції про вибір президента та віцепрезидента Злучених Держав.

Пропонована зміна годиться зовсім з домаганнем так званого поступового бльоку в конгресі, котрий недавно відбув свою першу конференцію та постановив, що сих найважнійших адміністраційних урядників Злучених Держав маєтьея на будуче вибирати не посередно через електорів, але безпосередню, через голосовапне всего народа.

Рівночасно заміряють змінити також постанову про скликування першого засідання нововибраного конгресу. В тій справі сенатори думають закинути внесение сенатора Каревея, котрий пропонував, щоби відобрати право голосовання в усіх важних справах так званим „кривим качкам", себто тим членам конгресу, що ставали до поновних виборів та були побиті; на місце сього внесення пропонується, щоби президент мав право й обовязок скликати перше засідание нового конгресу сейчас по виборах.

ВІЗИТА КЛЄМАНСА У ГАРДИНГА

ВАШІНГТОН, 5. грудня. — Жорж Клемансо зложив нині візиту президентови Гардингови.

Візита тревала пів години і оберталася коло „загальних справ". Клемансо каже, що він не проповідував Гардингтови нічого, але все таки думає, що Америка буде мусіти вмішатися наконець в европейські справи.

Клемансо має бути в президента на обіді в слідуючий четвер.

ПРЕЗИДЕНТ СПІЗНЯЄТЬСЯ ІЗ ЗАКЛИКОМ ДО КОНГРЕСУ

ВАШІНГТОН, 5. грудня. — Хоча вже два дни минуло від офіціяльного розпочаття нової сесії конгресу, мимо сього президент Гардинг ще не предложив своєї програми про законодатну діяльність конгресу.

Американські парляментарі звертають увагу на факт, що досі ні один президент не відкладав такої справи дальше, як два дні.

ДУМАЮТЬ НАД ЗМІНАМИ КОРАБЕЛЬНОГО ЗАКОНА

ВАШІНГТОН, 5. грудня. — Сенатор Джовнс, предсідатель сенатового корабельного комітету, котрий має наперед переглянути внесений адміністраційними сенаторами проект закона про субсидії корабельним фірмам ,відбув конференцію з Ласкером, головою Федеральної Корабельної Ради, та постановили завести в проекті закона ріжні зміни, щоби з одної сторони його поправити, а з другої уможливити його ухваленне.

ВСЕ ЩЕ ХОЧУТЬ БАТЛЕРА

ВАШІНГТОН, 5. грудня. — Хоча минувша сесія отсего конгресу відкинула іменоване сейнтполського адвоката Пірса Батлера членом Найвисшого Суду Злучених Держав, мимо сього прихильники адміністрації все таки обстоюють при сьому іменованю та приготовляються до боротьби в сенаті, щоби се іменоване переперти.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЄ ФАРМЕРІВ

ВАШІНГТОН, 5. грудня. — Др. Генрик Шипстед, нововибраний сенатор фармерсько-робітничої партії Минесоти, виголосив тут відчит про причини побіди його партії при послідних виборах.

На його думку, минесотські фармери почувають, що їм грозить повна фінансова руїна. За руїною фармерів пішла руїна для купців, які через банкротство фармерів не могли платити своїх довгів. З голодними жолудками почали фармери та купці думати, і додумалися, що старі партії їм нічого не дадуть. Ось відси й пішла побіда нової партії.

ПЛЯНИ КОНФЕРЕНЦІЇ В СПРАВІ МЯГКОГО ВУГЛЯ

ШІКАГО, Илиноїс, 5. грудня. — Завтра має відбутися тут спільна конференція урядників майнерських юній та представників властителів копалень мягкого вугля, щоби застановитися над зібраннем конференції в справі уста元лення умов праці в промислі, яка має відбутися на слідуючий місяць.

В завтрішній нараді має взяти участь 14 представників майерських юній та таке саме число представників властителів копалень. Властителі копалень уже відбули нині свою спеціяльну конференцію, на котрій вони вже навіть виробили плян умов, які вони думають предложити майнерським представникам. Межи точками сього пляну находиться кілька постанов, які навіть на думку тих, що їх укладали, ледво чи стрінуться з одобреннем майнерів; до таких точок належить, примір ом, домагание властителів, щоби кождий з 15 вуглевих округів робив з майнерами осібний контракт, та пропозиція, щоби місто обовязуючої тепер одностайної скалі оплат завести движиму скалю оплат, після котрої ціни малиби підноситися або опадати відповідно до ціни мягкого вугля на ринку.

ЗНОВ КРОВАВА СТРІЛЯНИНА В МЕКСИКО

МИКСИКО, 5. грудня. — Підчас міських виборів в місті Коратан, в стейті Чіяпасі, що відбулися минувшої неділі, прийшло до кровавих заворушень, підчас котрих поліція вживала острих анбоїв та вбила 6 людий.

В ОБОРОНІ КРАЮ МУК, СЛІЗ І КРОВИ

Дипльоматичне Представництво Західно-Української (Галицької) Народної Републики в Америці.

До нас за море доходять з Рідного Краю вісти, від яких стигне кров в жилах. Нові масові розстріли, нові морди. Не сотки і не тисячі, а десятки тисяч наших найблизших і найдорожших опинилися знова в ляцьких таборах смерти. Край завалений наново здичілими ордами ляцької армії, які знова допускаються нечуваних звірств на безборонним українським населенню галицьких сіл і міст. Нема пощади навіть для немічних, сивих старців над гробом, ні для жінок ні дітий, ні для жінок-поліжниць, ні тяжко хорих немічників по шпиталях. Розстрілюють старшин галицької армії тільки за це, що вони старшини української армії; розстрілюють молодих студентів на провесні їх життя тільки за те, що вони Українці. Падає від ляцької кулі український селянин, падає і український робітник за те тільки, що не відказуються від споконвічних прав до рідної землі. Ката галицької землі — генерала Галлера, тогосамого, що обагрив ще в 1919 році українською кровю цілу галицьку землю як вона довга і широка, іменувала наїзницька ляцька влада з Варшави воєнним диктатором, признаючи йому як найширші надзвичайні уравнення в ціли переведення здавлення зреволюціонізованого краю.

І отсе той дикий звір в людській шкірі розпочав вже при допомозі ляцьких жовнірів і ляцької жандармерії — таких-же як він звірів — свої оргії над нещасним населеннєм галицької землі.

Як день так ніч падають раз враз нові жертви. „І ростуть могилки, ростуть як травиця по дощі весняному, все свіжі... свіжі. І лягають у них на вічний сон стрілці, вістуни, десятники, хорунжі й четарі, сотники й отамани... лягають всі разом". — Лягають старі і молоді, жінки і діти, селяни і робітники, адвокати і лікарі, священики і професори. Всі лягають як жертва ляцького насильства і ляцького терору; лягають як мученики за святу справу — за волю України. А невинна їх кров сталить груди тих, що остали, та взиває їх до пімсти і нової боротьби.

Голос з могил взиває о пімсту і нас американських Українців. Хиба виродний син не послухає в теперішній момент цего голосу і не зверне своїх очий в сторону Рідного Краю. Хиба виродний син не дасть допомоги десяткам тисяч вязнів, що в голоді і холоді ждуть по ляцьких тюрмах на ляцький присуд смерти.

Велика руїна грозить Рідному Краєви. Грозить не тільки українським родинам, але і українським школам та українським народнім інституціям. Нема кому за них подбати. — всі провідники в арештах.

А революційна боротьба чи може стати? І чи можна припинити діяльність нашого Правительства?

СУПРОТИ ЦЕГО МУСИМО ПІДНЕСТИ ЖЕРТВЕННІСТЬ НАШУ В АМЕРИЦІ ДО НАЙВИСШОЇ ЛЮДСЬКОЇ МОЖЛИВОСТИ. НЕХАЙ В ТЕПЕРІШНІМ МОМЕНТІ СПІШИТЬ З ДОПОМОГОЮ НА ОБОРОНУ РІДНОГО КРАЮ КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ: НЕХАЙ ДАЄ НЕГАЙНО І НЕХАЙ ДАЄ НА ТУ ЦІЛЬ, НА ЯКУ САМ ХОЧЕ: НЕХАЙ ТІЛЬКИ ДАЄ.

Проти ляцьких звірств піднесім ще раз в Америці громадний голосний протест! Скликуймо по всіх місцевостях протестаційні віча в тій справі та інформуймо американську місцеву пресу.

Станьмо всі як оден в обороні Галицької землі, в обороні краю мук і крови!

ВАШИНГТОН, Д. К., В ГРУДНІ, 1922. р.

Д-р ЛУКА МИШУГА
За Представництво Галицької Републики.

УРЯД ПОЗИВАЄ ЗА ВОЄННІ ОБМАНСТВА

ВАШІНГТОН, 4. грудня.—На приказ генерального прокуратора Дотерті федеральні урядники несли нині до федеральних судів позви о зворот 29 міліонів долярів від шістьох підприємств, що будували табори для жовнірів в час великої війни.

Подібні позви внесено недавно проти чотирох контракторів на суму 20 міліонів долярів.

ЩЕ ОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ ДЛЯ ЗМЕНЧЕННЯ ЗОРУЖЕНЬ

ВАШІНГТОН, 4, грудня. — Нині отворено тут конференцію середно-американських держав, яка має на ціли зменчення зоружень.

В конференції беруть участь представники 5 держав Американський уряд витав їх урочисто. Будуть відай говорити не лишень про зменчення зоружень, але й про злуку межи державами.

$41,000 ЗА ВТРАТУ РУКИ

Лава присяжних суддів в стейтовім суді в Шікаго признала в суботу Клинтонови Андерсонови, брейкменови на зелізниці Пер Маркет, відшкодоване в сумі 41.000 долярів за втрату руки підчас службиі.

Андерсон має 11 дітий, і се відай більше, як що инчого, рішило в користь високого відшкодовання.

КАНАДА ДОМАГАЄТЬСЯ НОВОЇ ПОЧТОВОЇ УМОВИ

ОТАВА, Канада, 5. грудня.— Відбуваючася тут конференція представників канадійської та американської почти згодилися виробити на домагание Канади новий начерк почтової угоди Злученнми Державами та Канадою.

На умову мають виробити урядники канадійського почтового уряду, а потім проєкт має бути висланий до Вашінгтону для потвердження американським урядом. Нова угода малаби обовязувати від 1. січня слідуючого року. В той спосіб бувби знесений обовязуючий тепер почтовий контракт, котрий був заключений ще в 1888. році

Нова умова має давати більші користи Канаді, як давала стара умова, На основі нової умови Злучені Держави зобовязуються перевозити канадійську почту, переїзджаючу територію Злучених Держав, в замкнених возах, та вживати для сього перевозу таких самих коротких рут, яких Злучені Держави вживають для перевозу своєї почти.

САМОВБИВСТВО У ЛЬВОВІ

На улиці Коперника у Львові випив сублімат студент. Ян Возняк. В безнадійному стані його відвезено до лічниці. Причиною розпучливого кроку, недостача засобів до життя.

ДР. ОСИП НАЗАРУК ЗАХОРУВАВ

По форсовній двомісячній праці на вічах у Канаді й Америці приїхав др. Назарук назад до Вінніпегу хорий. Мимо того поїхав ще на віча до Портедж ля Прейрі й до Гонору. Відтам приїхав уже такий хорий, що мусів положитися в ліжко. Проф. Лєман і др. Леначан ствердили опухненнє попід груди від напруження. Через якийсь час мусить др. О. Назарук полежати в ліжку на строгій дієті. Тимчасом заступає його на вічах проф. Боберський.

ПАЧКОВАННЄ ГОРІВКИ МОРЕМ ВЕЛИЧЕЗНЕ

Рой Гейнес, Федеральний комісіонер для виконування прогибіційного закона, підчас своєї промови про обовязки свого уряду, яку він виголосив недавно в Ню Орлінс, Луисіяна, заявив, що до Злучених Держав пачкується все таки величезну скількість алькогольічних напитків. Після його слів, пачкарством займається ціла фльота кораблів. Проти них уряд примушений вживати цілої фльоти протипачкарських людий. В сій торговлі провід ведуть порти Атлянтийського Океану, головно Ню Йорк Ню Орлінс. Через те в сих містах установлено осередки діяльности федеральної прогибіційної фльоти.

СТАРИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕНИК В ПОЛЬСЬКІЙ ТЮРМІ ПОПОВНЮЄ З РОЗПУКИ САМОВБИЙСТВО

ЛЬВІВ, 18. падолиста. — Ляхи між масами арештованих увязнили також старенького священика Ортинського з Топільниці, самбірського повіта, і запроторили його до вязниці в Самборі.

Його увязнено без жадної вини, на донос польських провокаторів, і запроторено у вязничну келію, де мучився з другими вязнями серед страшних відносин.

Се старого і хорого священика довело до крайного зденервовання та розпуки і він наложив руку на своє життє. Дня 13. падолиста відправив в келії Службу Божу, а потім підрізав собі ножем горло. Тяжко раненого і хорого відставлено до місцевого шпиталю.

200 УКРАЇНЦІВ В ТЮРМІ В КОЛОМИЇ ЗАЧАЛО ГОЛОДІВКУ

ЛЬВІВ, 18. падолиста. — Дня 14. падолиста зачало 200 українських вязнів в тюрмі в Коломиї голодівку.

УКРАЇНКА ПРОМОВЛЯЄ НА МІЖНАРОДНЬОМУ ЖІНОЧОМУ ЗІЗДІ

ГАГА, столиця Голяндії, 5. грудня. — Міжнародній жіночий конгрес, який тут відбувається, має ухвалити резолюцію проти аліянтських мирових договорів, які нарушують умови перемиря з 11. падолиста, 1918 року.

В четвер буде промовляти пані Ссонвик з Лондону і пані Суровцова (може Русова або Курівцева) з України про наслідки аліянтських мирових договорів.

ЧОГО ХОТЯТЬ АЛІЯНТИ У СПРАВІ ДАРДАНЕЛІВ?

ЛОЗАННА, Швайцарія, 5. грудня. — В кругах делегатів близкосхідної конференції заявляють, що аліянти відповідять російській і турецькій делегації, що вони є за усуненням всяких укріплень в Дарданелях і за свобідним проїздом для чужинецьких воєнних кораблів сим проливом.

СОЮЗНИКИ ЛЄНІНА ВИГАНЯЮТЬ 1,000,000 ГРЕКІВ З ЇХ ПРАДІДНИХ ОСЕЛЬ

ЛОЗАННА, Швайцарія, 1. грудня. — Турецька делеґація повідомила аліянтів, що турецьке правительство в Анґорі (в Малій Азії) постановило викинути всіх Греків з Малої Азії, з Царгорода і східної Тракії. Число тих Греків, котрих Турки викидають з прадідних осель, виносить міліон душ. Уповажнений Туреччини Ісмет паша заявив, що його правительство призначило Грекам на виїзд з їх осель два тижні часу.

Аліянти приняли сю заяву спокійно і без протесту.

ГРЕКИ ГРОЗЯТЬ ТУРКАМ ВІДПЛАТОЮ

ЛОЗАННА, Швайцарія, 1. грудня. — В кругах грецької делеґації заявляють, що як Турки виженуть Греків з Туреччини, то Греки виженуть Турків з Греції.

В Греції є до 400,000 Турків, яких Греки вигналиби зі свого краю, якби Турки вигнали 1,000,000 Греків з Туреччини.

ПІЛСУДСЬКИЙ НЕ КАНДИДУЄ

ВАРШАВА, столиця Польщі, 5. грудня. — Перший президент польської републики („начельнік паньства") Юзеф Пілсудський відмовився приняти кондидатуру на президента при теперішньому виборі.

Він заявив, що він яко президент хотів би дійсно виконувати свою владу, а се годі з огляду на се, що нова польська конституція обмежує владу президента републики, і він тому кандидатури не приймає.

Тепер виринули дві замітнійші кандидатури на президента: Вінцента Вітоса, людовця і Войцеха Тромпчинського, вшехполяка. Для вибору президента треба порозуміння між партіями. Вибір має бути 9. с. м.

ҐРАФ КАРОЛІ ПЕРЕД СУДОМ

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 5. грудня. — Нині зачався тут процес проти ґрафа Михайла Каролія, голови Угорської Національної Ради, якого обжалувано о державну зраду за передачу Угорщини в руки большевиків.

Державний прокуратор на розправі зажадав конфіскати всього майна обжалуваного.

Оборона заявила, що родина Каролія живе в нужді. Жінка графа Михайла Каролія заробляє на життє в той спосіб, що перевозить людий човном з Раґузи до Лякроми.

НАРАДА НАД РОЗОРУЖЕННЄМ В МОСКВІ

МОСКВА, столиця Московщини, 2. грудня. — Тут зачалась розоружна нарада, яку скликали большевики. На нараду прибули представники балтійських держав і Польщі.

Головою наради є Макс Літвінов, заступник большевицького комісаря заграничних справ, який предложив плян розоруження.

Нарада може розбитись, бо голова польської делеґації ксьонже Януш Радзівілл заявив, що польща не згодиться на розоруженне.

БОЛЬШЕВИКИ ПОТРЕБУЮТЬ ІМІҐРАНТІВ З ДОЛЯРАМИ

МОСКВА, столиця Московщини, 18. падолиста. — Бувший советський торговельний представник в Америці, Мартенс, утворив тут надзвичайну комісію для систематичного спроваджування з Америки всіх робітників, підданих бувшої Росії. Мартенс сподіється, що сі іміґранти принесуть американські методи праці і тим піднесуть російську продукцію. (Мартенс також добре знає, що кождий з тих робітників привіз би зі собою пару тисяч американських долярів).

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2

За зміну іншу адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 423 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1338 Montgomery.
За звороцення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДО ВСЬОГО КУЛЬТУРНОГО СВІТА.

Сей поклик галицьких Українців до всього культурного світа сконфіскувала польська окупаційна влада в українському дневнику „Свобода" у Львові (з 8. падолиста, 1922).

Сьогодня одержали ми його іншою дорогою і подаемо в цілости.

Се важний документ, підписаний найвизначнійшими репрезентаційними особами українського народу в Галичині.

Сей документ звернений до всього цивілізованого світа. Але він не дістанеться, куди слід, як його туди самі Українці не пішлють.

З уваги на се слід би Українцям в Злучених Державах і в Канаді СЕЙЧАС розіслати сей поклик в англійській мові до правительства, до Конґресу, до преси і до поодиноких інституцій та визначних осіб, з апелем о оборону нападеного ляхами краю і народу.

Тепер, коли наш рідний край, отікає в крови з рук ката, нам треба зачати безпроволочно грімку пропаґанду й аґітацію.

Сей поклик звучить:

Чотири роки польської окупації у Східній Галичині це безперервний час гноблення і насильств на українськім народі. Зниценне всіх культурних надбань нашої нації, грабіжницька господарка природними богацтвами, кольонізація краю чужими елементами, переміна українських шкіл на польські, замкненне Українцям доступу до університетської освіти, закривання українських культурних інституцій, врешті безнастанні труси, арешти, вязнення, політичні процеси й засуди, — це відносини, у яких живе населенне Східної Галичини під окупацією Польщі.

В останнім часі ці відносини дійшли до крайнього напруження. Польська влада в одному тижні перевела масові арешти у Львові та по всіх містах і селах краю, заповняючи вязниці тисячами жертв — мущин і жінок, професорів, учителів, адвокатів, лікарів, інжинерів, священиків, студентів, ремісників, робітників, міщан і селян, людей усякого стану і віку, навіть малолітну шкільну молодь. Число арештованих є кілька тисяч, не вчисляючи тих, що знаходяться у польських вязницях з давнійшого часу. Арештованим не подається мотивів увязнення, безправно тримається їх без переслухання цілими тижнями, в холоді і голоді; поліційні і вязничні власти допускаються ріжних надужить над вязнями, навіть побоїв і проливу крови, як це стверджено протоколами свідків.

Причини цих останніх масових арештів і знущань є виразно політичної натури. Уряд польської републики рішив без ніякої правної основи розписати в окупованій Східній Галичині вибори до варшавського сойму. Проти цього розпорядку українські політичні партії Східної Галичини заложили однозгідно протест і зголосили повну абстиненцію від активної і пасивної участи у цих виборах. Щоби все таки присилувати українське громадянство до участи, польська влада постановила перевести безоглядний терор над населенням. Урядовими розпорядками заборонено аґітацію проти виборів, високими грошевими карами силувано громадян до участи у виборчих комісіях, під покривкою поборювання протидержавної саботажі заведено у Східній Галичині наглі суди, під покривкою ловлення збройних відділів, що мали війти до краю зза кордону, заповнено всі села і міста польським військом, врешті у кількох днях переведено у цілім краю масові арештовання українських політичних і культурних діячів, щоби позбавити край інтелігентних провідників, зломити одноцільний фронт українського громадянства та під терором війска і поліції перевести вибори до польського сойму.

Проти надужить польської окупаційної влади у Східній Галичині український народ вносив уже богато разів свої жалоби і протести до Союза Народів, до Найвисшої Ради та до поодиноких держав Антанти, що застерегли собі вирішенне правного положення нещасної країни. На жаль сумне положенне Східної Галичини лишається без змін. Перед українським народом стоїть страшне марево позбавлення усіх прав людини і нації, на своїй власній землі, яку щедро скроплено кровю у боротьбі за власну державу.

Потрясені останніми страшними подіями, масовими арештами і знущаннями над тисячами невинних жертв, підносимо наш голос до всього культурного світа, підносимо в надії, що культурний світ не позволить, щоби на його очах відбувалася страшна екстермінаційна акція польського народу і держави проти українського народа у Східній Галичині, котрого позбавлено усього, котрому не дозволяється навіть, щоби пасивністю при виборах висказав свій протест проти безправя, яке над ним твориться.

За вірність поданих тут подій ручимо своїми підписами.

Львів, 5. падолиста, 1922.

Др. Григорій Хомишин,
епископ станиславівський.

Иосафат Коциловський,
епископ перемиський, самбірський, сяніцький.

Александер Лешкович-Бачинський,
генеральний вікарій архідієцезії львівської.

Юліян Романчук,
б. віцепрезидент австрійського парламенту і б. голова українського парламентарного клюбу.

Олександер Барвінський,
б. член палати панів в австрійськім парламенті, голова християнсько-суспільної партії.

Др. Володимир Бачинський,
б. посол до австрійського парламенту, голова Народнього Комітету і Міжпартійної Ради.

Др. Лев Бачинський,
б. посол до австрійського парламенту, голова радикальної партії.

КРИЧІМ!

На іншому місці подаемо нині поклик зі старого краю під заголовком **„До всього культурного світа"**.

Сей поклик повинні американські і канадійські Українці як найбільше розповсюдити.

Наприклад Обеднанне моглоби про се подбати.

Його повинна вручити українська делеґація президентови Гардинґови, державному секретареви Гюсови і другим міністра у Вашинґтоні.

Його повинні прочитати сенатори в сенаті і конґресмени в палаті послів, щоб так розповсюджено сей голос нападеного краю в „Конґресовому Рекорді", який видає (500,000 примірників) Конґрес Злучених Держав, а який читають всі американські політики і громадянські лідери.

Його слід також подати до всіх стейтових леґіслятур і сенатів, а також ґовернорам, мейорам міст і загалом всім видним особам в Америці.

Тесаме повинні зробити канадійські Українці.

Кромі того всі українські ґазети в Злучених Державах і в Канаді повинні помістити сей апель в англійській мові на 1-ій стороні, аби Українці могли дати Американцям, Канадійцям і чужинцям до прочитання, а місцевим американським і канадійським ґазетам до передруковання.

Ніхто не може сказати, що се заграничня пропаґанда.

Бо сей голос походить з Галичини, зпід баґнета ляцького окупанта. Се голос закутого народу з тюрми в рідному краю.

Нашим святим обовязком є його розповсюдити.

Нехай знають наші браття в Галичині, що світ почув їх голос розпуки споза ляцьких баґнетів.

І нехай знає лях-наїзник, що його злочин не пропаде глухо, без відгомону і безборонно.

Бо є ще Українці і поза Галичиною.

ВАЖНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ПОСТАНОВА В КАНАДІ.

ГАЛИЧАНИ — ПІДДАНІ АЛІЯНТСЬКИХ ДЕРЖАВ.

Канадійська часопись „Український Голос" повідомляє:

За стараннем Українського Центрального Комітету в Канаді канадійське правительство в порозумінню з правительством Великої Британії рішило видавати Українцям зі Східної Галичини горожанські папери, зазначуючи на них народність (расу) як **українську,** а давнійшу державну приналежність (національність) як subject of Allied Powers (підданий аліянтських держав).

Український Центральний Комітет дістав від канадійського уряду повідомленне, що котрий галицький Українець дістав горожанські папери, на яких записана його народність або державна приналежність як польська, то **нехай зверне сі папери** до Naturalization Branch, Department of State, Ottawa, Ont., а **там виставлять йому новий, поправлений цертифікат горожанства.** Нікотрий галицький Українець не повинен сього занедбати, бо сього вимагае наша національна честь.

Своїм рішеннем канадійський уряд в порозумінню з урядом Великої Британії ствердив, що Східна Галичина не належить до Польщі, отже не сміемо позволити, аби наші горожанські папери казали що іншого.

Ся постанова є дуже важна для канадійських Українців, і загалом для всіх галицьких Українців.

Вона має політичне значінне, бо сим Канада і Велика Британія каже, **що Східна Галичина не належить до Польщі,** але є під суверенностю (зверхностю) аліянтських держав. Кромі того ся постанова має і моральне значінне. Жаден Українець з української землі не згодиться, аби його називано польським горожанином, хотяйби бувшим і хотяйби тільки для формальности. Се є образа і зневага, якої Українець не може стерпіти.

Канадійським Українцям треба поґратулювати за успіх в сій важній справі.

А тепер черга на Українців американських.

Тут Українці, котрі стараються о американські горожанські папери, мають такісамі клопоти з Польщею що й мали наші браття в Канаді. Тут, американські урядовці також намагаються українським аплікантам вписати до горожанських паперів, що вони „з Польщі" і що вони були „польські горожани". Се є **безправство і очевидна брехня,** тому Українці проти сього протестують. В біді урядовці годяться замісць Польщі писати давню Австрію, аби бодай латаним способом оминути брехню і провокацію Українців.

Але сим американські Українці не можуть вдоволитись.

Вони повинні сейчас пійти на правну дорогу і добитись, **щоби американська влада признала правду,** значить, що галицькі Українці є **горожанами Східної Галичини,** а вже в крайній крайности, так як признала Канада і Велика Британія, горожанами аліянтських держав та зсоюзнених з аліянтами, себто Америки.

Се є важна справа для українського загалу, а пильна для тих, котрі стараються о американські горожанські папери. Слід би подбати теж, щоб і ті, що їм ізза анархії в сій справі вписано до горожанських паперів Польщу, могли тепер дістати дуплікат своїх горожанських паперів, який вже не був би сплямлений іменем Польщі.

Сим ділом повинно тепер занятись Обеднанне, яке приняло на себе обоязки української центральної маґістратури в Злучених Державах і має пантрувати українських справ в Америці і в старому рідному краю.

ГОРДІСТЬ

Як запорохи чоловік
Знести не здужає в очах,
Так гордости в души людській
Не зносить Бог.

Іван Франко.

Було це в Індії.

ПРИТЧА ПРО ЖИТТЯ

Степом безлюдним
Йшов чоловік. І враз напав на нього
Голодний лев. Побачивши звірюку
Ще здалеку, почувши рик її,
Почав тікати чоловік що-духу.
Тікаючи, наскочив він нараз
На глибоченну балку. Не було
Часу вертати, не було де скриться,
А звір вже близько. Бачить чоловік,
Що до стіни безодні зо стрімкого
Скельного обриву худа берізка
В щілині виросла й вершок зелений
По-над безодню к сонцю піднімає.
Не довго думаючи, він чепився
За ту берізку; держачись руками
За пень її, повис над гирлом темним,
Аж поки, бовтаючи там ногами,
На щось твердого крихту не оперся.
Тоді аж відітхнув і дріж смертельна
Потроху втихла. І почав тоді
Сірома озиратися довкола,
Де він і що з ним?

Перший зирк його
Впав на коріння деревця, що в ньому
Була його єдина опора.
Що за притичина? Глядить: дві миші,
Одна білява, друга чорна, пильно,
Запопадно і ненастанно й прудко
Гризуть коріння того деревця,
Лапками землю порпають працюють,
Немов наняті, щоб його підпору
Підгризти, підкопати, повалити.

І похололо в того чоловіка
На серці, то в тій хвилі лев розжертий
Надбіг над пропасть і його побачив
І лютим ревом відгомін збудив.
Не міг його дістати, але люто
Глядів згори, скакав і землю гриз,
Ждучи, аж він угору знов підлізе.

І глянув вниз у пропасть чоловік
І бачить, що на дні тієї балки
Страшна гадюка веться і широко
Пащеку рознімає, жде лише,
Щоб він упав для неї на поталу.
Померкло в голові у чоловіка,
За серце стисло і холодним потом
Все тіло облилось.

Та враз почув,
Що те, о що опер він ноги, якось
Ворушиться. Зирнув, аж пробі! це
Ґадюка звита в клубок, що в щілині
Дрімала. Рад був скрикнуть чоловік,
Та голос в горлі здушив переляк.
Рад був молиться, та трівога вбила
Побожну думку. Наче труп холодний
Він висів, певний, що в найближчій [хвилі
Коріння миші підгрезуть, гадюка
У ноги вкусить, сил його не стане,
І вниз він упаде змії в пащеку.

А втім — о диво! На гильках берізки
Побачив той нещасний чоловік
Гніздо хмелів. У цільнику малому
Було там трохи меду, а чмелі
Всі полетіли в поле за пожитком.
І закортіло чоловіка того
Зажити меду. Він всіх сил добув,
Піднявся трохи вгору і устами
Досяг щільник і ссать його почав.
І враз, немов рукою, відняло
Йому від серця. Солодощі меду
Заставили його про все забути:
Про льва, що вив йому над головою,
Про миші, що його підпору гризли,
І про дракона, що внизу грозив,
І про гадюку, що у стіп сичала, —
Про все, про все забув той чоловік,
Найшовши в тих краплинах медових
Несказану, високу роскіш раю.

Ґотама Будда, Азії світило,
Очима духа бачив цю пригоду
І своїм вірним так про неї мовив:
„Цей чоловік, брати, то кожний з нас.
Життя важке, природа нам ворожа,
І тисячі пригод і небезпек
З усіх боків усе нас окружають,
Як того мужа, що там в балці висів.
Голодний лев над нами — то є смерть;
Дракон внизу — то вічне забуття,
Що кожного нагрожує пожерти.
А миші, чорна й біла — день і ніч,
Що ненастанно вік наш підгризають.
А та гадюка під ногами, браття, —
То наше власне тіло, непостійне,
Слабе і хворе, що нам в кожній хвилі
Назавсігди відмовить може служби.
А та берізка, за яку вчепився,
Міркуючи спастися від заглади,
Це людська память—щира, та коротка.
Нема нам виходу із того горя,
Нема рятунку. Та одно лиш нам
Лишилось, те, чого ніяка сила,
Ніяка нам пригода взять не може:
Це чиста роскіш братньої любови,
Це той чудовий мед, якого крапля
Розширює життя людськеє в безмір.
Підносить душу по-над всю трівоґу,
Над всю турботу ізза діл минущих—
В простори, повні світла і свободи.
Хапайте скваспно каплі ті, брати!
Бо лиш в тому, що серце ваше чує,
Чим груди повні, чим душа живе.
У роскоші любови та бажанні
Братерства, у надії, у змаганні
До вищих, чистих сфер лежить ваш [рай."

Іван Франко.

ЩЕ ОДНО РОЗЧАРОВАННЄ.

До столиці Латвії Риґи приїхали недавно зі Сибіру два натуралізовані американські горожани, що свого часу виїхали в сибірські копалні вугля, та привезли зі собою дуже цікаві новости про американські комуністичні кольонії на Сибіри.

Оба оповідачі (один з них зветься Краевський, другий Немец) належали до тої ославленої комуни американських „Промислових Робітників Світа" (Ай .Даблю. Даблю.), що під проводом звісного американського аґітатора Била Гейвуда вибралися на Сибір перевести в практичне житте ті великі засади, які вони переняли від большевиків. Затяґнутися дали сі Американці на Сибір дуже зручній большевицькій аґітації, яка обіцяла їм золоті гори, як вони заведуть в сибірських копалнях американські способи праці. Заманена гарними пісоньками про будучий добробут „комуна" з 500 людий вибралася з Америки в сибірський вуглевий округ, так званий кузнецький басен. Видно, що большевицька аґітація добре їх підійшла, коли вони згодилися не лишень заплатити кошта свого переїзду та удержання в дорозі, але й внести по 300 дол. титулом вступного в „комуну". В заміну за сі вклади, комуністичний уряд обіцяв їм мешканне та участь в зисках підприемства.

Комуна відкрила працю серед великих комуністичних свят. Большевицький уряд уже постарався, аби небувалій справі надати небувалого розголосу. По всему світу пішли з большевицьких бюр телеґрафічні депеші. Членів комуни витано по дорозі мало не на кождій стації: видно, большевики хотіли показати темним Москалям, що світ добре дивиться на большевицьку господарку, коли навіть Американці, що тепер в Росії вважаються півбогами, зійшли з неба, щоби працювати в комуністів. По світі розкидано фотоґрафічні знимки, в яких на ріжні боки звеличувано „промислову кольонію на Кузбасі". „Комуна" сейчас відкрила канцелярії для продажі вугля; межи инчим один офіс отворено в Москві, а один в Ню Йорку. Провідників комуни витано з гуком і шумом на конґресі Третого Інтернаціоналу.

Не минуло, однак, богато часу, а Американці могли пізнати, що вони не так ідейні, як обдурені; що московська курка кудкудакала ще, заким яйце знесла, а накудкудакавшися, яйця таки не знесла; що московські большевики, затягаючи Американців в сибірські гущі, робили як той лис, що втративши хвіст, радив всім лисам відтяти собі хвости. Наперед мешкаючі в царських палатах в Москві большевики примістили американських робітників не в хатах, але в шатрах, які не то що не могли захоронити перед сибірською зимою, але навіть перед осінним дощем. Не доставляли поживи, ні одіння, ні санітарних причандалів. Добре годовані комісари кормили Американців чорним хлібом та помиями. Копалні показалися загосподарованими по большевицьки: в них не було не лишень потрібної машинерії, але навіть не було вітраків до вдування свіжого воздуха в копалню, так що хто лишень пробував побути в копалні довше двох годин, омлівав. З голоду, недостачі санітарних средств, холоду й перепрацьовання серед тяжких умов почалися серед кольоністів тяжкі недуги; з голоду кинувся серед них навіть сибірський скорбут. Похоріли жінки та діти. Одна Американка з отчаю наложила на себе руку. Одного робітника вбили комісари за те, що протестував. Пятьдесять кольоністів втекло по місяци побуту в комуністичнім раю .Решта остала, бо установлений большевиками наставник грозив їм лютою пімстою большевицького уряду, якби вони поважилися ломати контракт перед упливом двох літ. Провідник кольонії „Биґ Бил" Гейвуд, що затягнув свої вірні воєчки в халепу, не могучи видержати тяжкої біди мимо свого зелізного здоровля, покинув своїх товаришів та виїхав до Москви, де большевицькі приятелі вистаралися йому о якесь тепле приміщенне.

Два згадані кольоністи постановили втекти з пекла за всяку ціну. Заощаджені гроші вони вжили на перекупленне большевицьких наставників та урядників. Завдяки хабарництву большевицьких чиновників вони дісталися нарешті за границю, і тепер зза кордону будуть старатися видобути на волю і в „хрещений мир" своїх товаришів, що разом з ними дали зловитися на масненькі большевицькі слова. Вони певні, що американські робітники зложуть фонди, потрібні на їх поворот. В сім вони певно не помиляться; американські робітники зроблять се дуже радо, хочби нате, щоби почути про умови в большевицькім раю від тих небіщиків, що в раю були і з раю вернулися. Коли в їх повороті буде яка трудність, то хиба лишень зі сторони большевицького уряду, котрий певно добре розуміє, який вплив на робітників буде мати розкритте їх обманьств над американськими робітниками і котрий вже певно постараеться, аби американські „комунарі" не могли живі вернутися в рідний край. Можна сподіватися, що місто давати їм дозвіл на поворот в „капіталістичне пекло Америки", большевицькі комісарі дадуть їм „дозвіл" підписати спростованнє закидів Краевського та Немеца та попросять їх підписати відклик, приложивши їм під ніс дуло револьвера.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

ДО ВСІХ ХВ. БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ, СЕСТРИЦТВ ТА ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Згідно із ухвалою 15-ої Головної Конвенції як рівнож і референдум всіх членів, ухвалено видати календар на рік 1923-тий по ціні 30 центів для члена. Календар вже готовий і сего тижня зачинаесь висилка до всіх відділів. Обовязком кождого секретаря буде роздати всі календарі для членів і сколектувати по 30 центів за примірник. Всі гроші мають бути заслані до канцелярії У. Н. Союза разом з прочими рахунками в місяцю грудни с. р. З огляду що се послідний місяць в році проситься вирівнати всі рахунки щоби не переносити жадних довгів на слідуючий рік. Так само проситься всіх ПП. Секретарів старатись вислати всі викази та рахунки найдальше з кінцем 30-го грудня с. р. щоби можна викінчити всякі праці вчас та приготовити справоздання для контролі нашої і державної.

Роман Слободян, гол. фін. секретар.

ПАМЯТАЙТЕ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ. - ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ДО:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,

411 Southern Building, Washington, D. C.

ДОПИСІ

ОБОРН, Н. Й.

Українське народне віче.

Читали ми в часописях про віча і жертви деяких місцевостий на визвольну боротьбу нашого народу проти Ляха, і постановили й собі скликати віче на день 19. падолиста с. р.

На віче прибув до нас представник нашого Правительства, др. Лука Мишуга.

На годину 3-тю того дня зійшлось чимало народу до церковної галі. Місцевий священик о. Денис Кульматицький в кількох словах пояснив ціль віча. На предсідателя віча покликано п. Романа Мозолу, на секретарів п. Омеляна Саварина і Михайла Курія.

Перший забрав слово п. Марко Дейнека, делегат від тов. Запорожська Січ на Конґрес в Филаделфії. Шановний делегат дав звіт з Конґресу і палкими словами загрів нарід вступати в члени „Обєднання". За се нагородили його збори оплесками.

Другим і головним бесідником був др. Л. Мишуга. У своїй гарній бесіді він виказав великий труд нашого Правительства і геройство наших братів в Галичині у визвольній боротьбі проти ляха. Дорогий наш гість зробив своєю промовою велике вражінне на збори, які його нагородили довгими грімкими оплесками.

Третім бесідником був місцевий священик о. Д. Кульматицький; він горячо завізвав нарід до підпертя тої найбільшої справи. В умілий спосіб він розпалив збори і посипались жертви на Фонд Негайної Допомоги в сумі $270.00, а понад $100.00 в деклараціях. Много з присутних заявило, що в братствах зроблять збірки.

Вибрано місцевий Комітет на рік 1923, в котрого склад увійшли: п. Роман Мозола, предс.; п. Юрко Якаба, касієр; п. Еміліян Саварин, секретар; п. Василь Намісняк, п. Марко Дейнека, п. Антін Вільчинський, контрольори.

Накінци забрав голос п. Юрко Якаба. В своїй бесіді він загрів збори до великого обовязку, який тяжить на нас. „Той доляр — говорив він — стане тою кулькою, яка прошиє грудь ляха, аж доки не повстане повстане Свобідна Галичина". По тих словах залунали оплески.

По відчитанню резолюций і по відспіванню „Ще не вмерла Україна", всі одушевлені розійшлись домів.

Честь Вам оборнські українські жертводавці, сини вірні нашої Матери України! Честь Вам за Ваші жертви! Дяка і Вам Пане Др. Л. Мишуга, за то, що доложили труду свого тай загріли наші серця до тої святої справи.

О. Саварин, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Жертви на українські воєнні сироти.

З нагоди богослуження за український нарід і погибших героїв в четверту річницю проголошення самостійної і незалежної Укр. Держави у Галичині зложили на воєнні сироти:

На Вест Пулман (Шикаго, Илл.): Максим Співак і Ілько Романюк по $5.00; Кіндрат Ткачук, П. Костюк, Вас. Тупиця і О. Шпортюк по $2.00; Олекса Креденс, Іреней Онищук, М. Стефанюк, О. Парус, Е. Палійчук, Марія Карплюк, Пар. Шавала, М. Краюта, Т. Станкевич і Соф. Мацкович по $1.00.

На „Савт Сайд" Шикаго, Илл.: Ілия Ковальчук $5.00; о. Вань $3.00; Дмитро Кошіль, Н. Бернатович, Павлина Свірська, Павл. Бернатович і Й. Ярема по $2.00; Іван Когут, Вільчак, Й. Ґеньорський, Зах. Пикулицький, Семко Кіселик, Ф. Вільчак, А. Вільчак, Андр. Подоляр, М. Гладкий, Л. Панасюк, Іг. Городецький, Ю. Кріль, Н. Світенький, Вас. Кучерепа, Анна Саска, М. Вільчак, Теод. Матчак, Іван Ґіжовський, Мих. Блідий, Розалія Москалик, Анаст. Саґан, Фр. Станкевич, Кс. Фоца, Кат. Пайда, Іл. Коропас, Теод. Ґрецко, І. Юрчак, С. Юрчак, Пар. Шкварок, А. Чуйко, П. Юган, М. Савчин, Анна Цимбал, М. Білик і П. Вербений по $1.00; І. Днак 75 ц.; Осідач 50 ц.

Разом $82.25.

Гроші вислано чеком Амер. Експрес Ко. ч. 3058239 на адресу єпископа Й. Коциловського, президента Еп. Помочи ($50) і чеком ч. 3058384 на адресу П. А. Кишакевич, управительки захоронки в Перемишли ($30). Кошта пересилки $2.25. Разом $82.25.

о. Лев Вань,
парох Савт Сайд, Шикаго.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць падолист, 1922 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	356.98	142.	75.88
2.	112.80	143.	90.30
3.	54.45	144.	41.60
4.	67.52	145.	38.99
5.	36.53	146.	68.27
6.	21.76	147.	127.03
7.	140.25	148.	11.17
8.	40.26	149.	41.32
9.	54.89	150.	9.04
10.	166.91	151.	41.96
11.	25.83	152.	16.23
12.	112.02	153.	16.61
13.	38.15	154.	42.86
14.	79.76	155.	187.18
15.	38.37	156.	25.60
16.	30.40	157.	66.57
17.	52.70	158.	7.85
18.	118.39	159.	37.87
19.	9.19	160.	70.26
20.	92.40	161.	38.67
21.	20.13	162.	35.54
22.	70.09	163.	39.55
23.	20.92	164.	24.94
24.	78.06	165.	96.85
25.	30.36	166.	16.39
26.	19.20	167.	16.86
27.	38.10	168.	103.81
28.	120.98	169.	27.14
29.	109.35	170.	159.18
30.	40.43	171.	36.17
31.	67.23	172.	43.20
32.	27.41	173.	29.09
33.	26.08	174.	32.32
34.	55.70	175.	72.18
35.	21.66	176.	26.51
36.	28.25	177.	35.32
37.	20.55	178.	10.01
38.	211.10	179.	129.92
39.	63.81	180.	29.74
40.	19.75	181.	110.66
41.	47.40	182.	64.13
42.	95.84	183.	56.25
43.	15.99	184.	6.97
44.	64.57	185.	35.77
45.	98.13	186.	70.13
46.	27.00	187.	40.13
47.	14.70	188.	13.82
48.	67.74	189.	6.33
49.	6.31	190.	12.71
50.	27.70	191.	36.54
51.	49.79	192.	29.99
52.	18.64	193.	121.56
53.	44.90	194.	7.76
54.	12.46	195.	33.11
55.	34.98	196.	30.65
56.	58.25	197.	32.23
57.	62.45	198.	37.94
58.	43.73	199.	16.20
59.	45.03	200.	53.84
60.	13.86	201.	44.63
61.	45.93	202.	17.24
62.	78.25	203.	65.48
63.	219.63	204.	7.98
64.	40.55	205.	14.40
65.	139.33	206.	171.13
66.	61.19	207.	26.00
67.	73.26	208.	16.88
68.	18.23	209.	115.73
69.	89.71	210.	37.07
70.	203.15	211.	65.18
71.	16.65	212.	11.60
72.	28.85	213.	216.94
73.	25.51	214.	22.20
74.	26.23	215.	40.80
75.	45.98	216.	26.50
76.	144.45	217.	165.40
77.	51.74	218.	138.77
78.	172.45	219.	30.74
79.	8.00	220.	84.08
80.	30.03	221.	236.14
81.	106.99	222.	13.23
82.	32.69	223.	105.42
83.	52.34	224.	11.43
84.	8.70	225.	23.20
85.	83.65	226.	18.06
86.	79.17	227.	32.63
87.	72.34	228.	32.74
88.	8.56	229.	149.37
89.	10.34	230.	111.30
90.	80.82	231.	29.31
91.	145.95	232.	27.90
92.	16.37	233.	50.94
93.	10.47	234.	119.94
94.	53.45	235.	76.53
95.	48.47	236.	30.84
96.	149.95	237.	122.03
97.	38.28	238.	17.22
98.	114.37	239.	158.71
99.	118.92	240.	16.52
100.	56.90	241.	52.08
101.	52.70	242.	32.55
102.	187.55	243.	62.25
103.	46.96	244.	27.54
104.	132.12	245.	99.00
105.	70.36	246.	27.17
106.	148.66	247.	150.41
107.	39.56	248.	41.76
108.	47.72	249.	31.60
109.	84.05	250.	20.42
110.	21.94	251.	59.34
111.	13.28	254.	92.70
112.	245.80	255.	55.52
113.	65.00	256.	14.21
114.	46.97	258.	19.21
115.	16.70	259.	101.11
117.	73.67	262.	20.61
118.	58.30	263.	17.11
119.	25.30	270.	134.68
120.	84.49	273.	45.67
121.	44.41	274.	105.41
122.	12.50	276.	224.75
123.	33.41	277.	25.69
124.	51.05	278.	44.58
125.	37.78	282.	69.36
126.	86.06	283.	65.47
127.	72.14	286.	46.29
128.	33.63	288.	91.57
129.	16.34	290.	26.05
130.	142.10	291.	24.93
131.	16.16	292.	121.41
132.	110.45	293.	12.62
133.	139.46	295.	95.12
134.	21.83	296.	101.19
135.	130.30	300.	223.07
136.	108.72	301.	83.17
137.	68.37	303.	10.87
138.	24.43	308.	91.34
139.	36.89	314.	9.49
140.	47.91	315.	11.07
141.	12.34	316.	144.77

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
317.	50.50	363.	59.80
318.	81.89	364.	73.77
320.	44.58	365.	56.84
321.	36.96	367.	63.87
323.	39.01	369.	67.78
324.	52.62	370.	102.21
326.	96.53	371.	51.74
330.	68.59	379.	48.49
332.	34.64	380.	22.51
336.	72.58	381.	12.60
338.	196.19	384.	84.48
339.	52.88	385.	104.15
341.	52.35	388.	71.65
342.	74.23	391.	20.20
344.	20.64	392.	11.96
347.	29.31	393.	24.96
350.	44.10	396.	54.70
351.	32.56	400.	30.52
354.	36.16	401.	24.10
355.	58.20	402.	12.45
357.	18.76		

З місячних вкладок	19.517.58
Процент від бондів	2.440.62
Процент від морґечів	90.00
Процент з банку	46.56
Сирітські части по бл. п.	
Дмитро Глива, в. 104	900.00
Варвара Дзят, в. 108	700.00
Разом	23.694.76

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Йосиф Білик, в. 276	1.000.00
Анна Дверніцька, в. 151	1.000.00
о. Захар Орун, в. 239	166.67
Дмитро Глива, в. 104	1.000.00
Михайло Бурцін, в. 186	500.00
Йосиф Врубель, в. 296	1.000.00
Варвара Дзят, в. 108	1,000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Павло Романишин, в. 76	50.00
Петро Войтович, в. 94	50.00
М. Войнаровський, в. 209	50.00
Дмитро Музика, в. 209	50.00
Онуфрій Кучма, в. 215	50.00
Іван Мисливий, в. 230	50.00
Кирило Марків, в. 282	50.00
Василь Осейчук, в. 292	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Варвара Галас, в. 116	200.00
Яцко Набережний, в. 19	112.00
Іван Сас, в. 53	121.00
І. Матяшовський, в. 269	150.00
Василь Дністрян, в. 276	175.00
Іван Мохнач, в. 7	50.42

Розходи адміністраційні:

„Свобода" за орґан	2.774.70
Платня гол. уряду	445.00
Видатки канцелярійні	34.52
Справи правні	48.94
Інвестиція грошей:	
Позичка на реальність на перший морґеч	4.000.00
Разом	14.185.75

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. жовтня	101.329.93
Прихід за падолист	23.694.76
Разом	125.024.69
Розхід за падолист	14.185.75
Готівка з кінцем міс. падолиста остає	110.838.94

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	110.838.94
Морґечі	195.395.55
Бонди	460.084.83
Реальність	19.500.00
Друкарня	36.500.00
Разом	822.319.32

Стан довжний:

Фонд посмертний	476.016.09
„ резервовий	169.978.87
„ адміністрац.	26.702.23
„ запомоговий	18.809.91
„ народний	59.41
„ конвенційний	11.637.68
„ сирітський	119.115.13
Разом	822.319.32

С. Ядловський, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр
Р. Слободян, г. фін. секр.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ У. Н. С.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць падолист, 1922 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.60	160.	11.95
2.	7.45	161.	4.10
3.	5.90	163.	3.68
4.	2.70	165.	5.40
5.	3.85	168.	10.80
7.	21.90	170.	10.20
8.	3.38	174.	2.70
9.	6.97	175.	2.25
10.	1.80	176.	3.15
14.	2.55	177.	90
15.	5.50	179.	9.90
16.	5.18	181.	13.75
18.	12.85	182.	4.75
20.	3.83	183.	4.50
21.	90	192.	90
22.	11.70	193.	8.80
24.	3.85	196.	2.50
25.	2.70	198.	2.00
27.	1.80	200.	7.92
28.	11.95	203.	3.50
29.	6.15	204.	1.80
30.	2.25	206.	16.75
31.	13.27	208.	1.35
34.	2.70	209.	9.25
38.	25.05	210.	5.40
39.	3.82	211.	3.60
40.	1.58	213.	21.38
41.	4.32	214.	4.05
42.	5.40	217.	16.65
43.	90	218.	13.95
44.	16.20	220.	10.58
45.	5.40	221.	6.08
50.	2.70	223.	10.80
51.	1.13	224.	.68
52.	90	226.	1.35
53.	4.95	228.	5.00
55.	7.95	229.	4.05
57.	4.75	230.	12.15
58.	3.20	233.	90
59.	2.70	234.	19.65
61.	2.75	237.	10.60
62.	6.30	239.	5.50
63.	25.45	241.	3.40
64.	5.25	242.	1.15
65.	8.10	243.	15.03
67.	3.60	244.	1.80
68.	1.35	245.	13.25
70.	14.63	247.	15.30
73.	1.58	248.	1.15
75.	5.20	250.	3.37
76.	9.67	251.	8.75
78.	6.98	258.	2.95
80.	45	259.	8.10
81.	4.75	262.	1.35
82.	2.70	270.	15.75
83.	7.20	274.	7.65
85.	11.95	276.	23.65
87.	8.55	278.	7.95
90.	7.65	282.	8.95
91.	14.25	283.	5.40
94.	5.18	288.	9.45
96.	9.90	289.	7.45
97.	1.80	292.	6.13
98.	4.55	295.	3.05
99.	16.65	296.	4.72
100.	4.35	300.	10.80
102.	18.70	301.	9.68
103.	2.25	308.	17.35
104.	15.80	314.	90
105.	3.60	316.	6.30
106.	2.25	317.	5.00
108.	5.63	320.	2.48
109.	4.10	321.	4.05
110.	45	323.	3.30
112.	13.05	324.	5.40
113.	7.45	326.	15.08
114.	1.80	330.	90
120.	4.40	332.	3.15
121.	6.75	338.	17.80
123.	2.03	341.	2.05
124.	11.05	342.	11.50
128.	3.45	347.	4.30
130.	3.05	350.	2.03
131.	90	355.	50
132.	20.05	357.	70
133.	5.65	363.	5.20
135.	4.95	364.	3.15
136.	11.05	365.	3.40
137.	7.20	367.	1.80
142.	5.25	369.	10.50
145.	1.60	370.	6.30
146.	5.25	371.	6.30
147.	17.55	379.	3.38
149.	5.40	380.	2.93
153.	2.00	384.	7.90
155.	25.45	385.	6.00
158.	70	388.	4.75
159.	3.15	396.	6.53

Разом	1.319.76

РОЗХІД:

Розходи адміністраційні:

Платня робітника	125.00
Видатки канцелярійні	8.00
Разом	133.00

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем місяця жовтня	12.537.73
Прихід за падолист	1.319.76
Разом	13.857.49
Розхід за падолист	133.00
Готівка з кінцем міс. падолиста остає	13.724.49

По фондам:

Фонд посмертний	11.454.47
„ адміністрац.	2.270.02
Разом	13.724.49

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ЛИСТ З РІДНОГО КРАЮ

Цеблів, 3. XI., 1922.

Дорогий!

Пишу до Тебе лист другий, в котрім хочу повідомити Тебе, що сталося зі школою, котра була в Вашій хаті. Наука в школі поступала дуже добре, але однак не довго, бо через наші вороги не можна навіть нашому укр. хлопови вчити дитини, бо кажуть „що хлопові не тшадаць наукі". Перед кількома днями польська белзська поліція арештувала тих професорів, котрі вчили діти в Вашій хаті, а відтак відпровадила до Львова. При арештованню забрали книжки наукові і ще инші дрібниці. Було і при тім балачки трохи, але нехай. Поїхали арештовані до Львова і там нуждуються в бриґідках не знати защо. Богато та богато арештують а переважно особи просвічені. Причини арештовань мають бути вибори, які тепер будуть відбуватися в Сх. Галичині. Зрештою, я думаю, що Ти все дуже добре знаєш, що тут в Сх. Галичині діється.

Тут в Цеблові задумують виставити новий дім Читальні Просвіти, позаяк тепер все дуже дороге отже дуже трудно зібрати таку суму, кілько має сей дім коштувати; проте ми, яко члени Читальні, звертаємося з просьбою до Американців зі Сокальщини, а переважно з Цеблова о поміч до будови власного дому. Отже я Тебе прошу пішли отсю статтю до редакції американської часописі.

ВІДОЗВА

до всіх американців зі Сокальщини, а переважно з Цеблова:

Проситься ласкаво о добровільні датки на будову дому Читальні Просвіти в Цеблові.

Гроші слати на руки:

Andy Meduna, 4606 Jacob St., Wheeling, W. Va.

Виділ.

ПОЗІР! БРАТТЯ УКРАЇНЦІ!

Заходом Української Громади св. Ів. Хрестителя в Нортгемптон, Па.

— відбудеться —

ВЕЛИЧАВЕ ВІЧЕ

в гали Ст. Глущака при Steward St.

В НЕДІЛЮ, 10-го ГРУДНЯ 1922

о годині 1-шій пополудни.

Запрашається всіх Українців з Нортгемптон, Катасаква, Алентавн, Окинлаква, Коплей, Ормрод, Сементон і Сіґфрід до численної участи на се віче. На вічу буде представитель Зах. Укр. Нар. Республики **Др. Л. Мишуга,** тож проситься всіх як оден прибути на означений час, бо пора се великая єсть. Наші браття і сестри боряться на життє і смерть з ворогом, а нам не вільно приглядатися спокійно, як ворог знущається над українським народом без милосердя. Нашим святим обовязком стати в обороні і помочи після наших сил. Віримо що всі щиропатріотичні Українці прийдуть і докажуть не словом, а ділом, і що ми сини українського народа і бажаємо бути вільні з вільними. 84-86

УВАГА! НЮЙОРЧАНЕ! УВАГА!

Старанєм Укр. Просвітного Т-ва ім. М. Драгоманова у власнім поміщенню під ч. 338 E. 6th St., New York, поміж 1-ою а 2-ою евенею, уряджує

ВІДЧИТ

на тему „ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"

В ПЯТНИЦЮ, 8-го ГРУДНЯ 1922

Початок точно о годині 8-ій вечером.

ВСТУП 10 ЦЕНТІВ.

Громадяне! Сим запрошуємо Вас на цей відчит, на котрім буде докладний виклад Української Історії від самих початків аж по нинішний час.

84 КОМІТЕТ.

МІНІСТЕР ПРАЦІ ПРОТИВИТЬСЯ ПОЛЕКШАМ ІМІҐРАНТАМ

ВАШИНҐТОН, 4. грудня. — Секретар праці Дейвис, повернувши з дво-місячної подорожи по західних стейтах, де він студіював потребу робітників, заявив, що Злучені Держави не повинні облекшуати іміґрацію до Америки, але дале держати брами замкнені.

Міністер стверджує, що аґітація за іміґраційними полекшами справді існує, але вона не опирається на розумних основах. Сі, що аґітують за свобіднійшою іміґрацією, на думку міністра, помиляють, коли говорять, що мовляв іміґраційний закон, тепер обовязуючий, зовсім забороняє іміґрацію або зовсім здержує прихід нових іміґрантв до Злучених Держав. Міністер вказує на факт, що іміґраційний закон допускає все таки з поступових західно-европейських та північно-европейських країв більше іміґрантів, як їх хоче до Злучених Держав приїздити. Власне із сих країв, котрих іміґранти на думку уряду є найбільше пожаданими для Злучених Держав, бо вони найскорше асимілюються і найскорше надаються для того стану економічного розою, в якім Злучені Держави тепер находяться, іміґрантів приходить не богато; так, примірoм, на основі урядових звітів можна переконатися, що з Данії прийшло лишень 58 процент дозоленої квоти (себто з кождої сотки дозволених іміґрантів приїхало всего 58); з Анґлії 55; з Норвеґії 49; з Швеції 44; а з Німеччини 28 процент. Власне сі іміґранти, яких Злучені Держави собі бажають, не прибувають, тоді як до них напихаються іміґранти, яких іміґраційні власти не хочуть...

ЖІНОЧІ ЗАРОБІТКИ

(З Жіночого Бюра Департаменту Праці).

Скільки заробляють жінки робітниці в промисловости Злучених Держав? Отсе можна сказати, саме головне питаннє, на яке старається точно відповідсти Жіноче Бюро Департаменту Праці у своїх дослідах життя і праці робучого жіноцтва Америки. Бо в першій мірі від тих заробітків, від щотижневої „пейди" залежать всі умови життя робітниці: чи в неї є що їсти, чи є вигідне місце для мешкання, чи вона може добре зодягатися, зашанувати своє здоровлє і мати досить часу і сили для участи в громадськім життю. На жаль робітничі заробітки далеко не все сповняють своє завданнє, з окрема супроти жінок робітниць, які в більшости працюють при кепско платній роботі. Мало де і мало в якій індустрії більшість робітниць заробляє стільки, щоб удержатись на як-так вистачаючім ступні життя. За те аж надто часто стрічається фабричну плату, яка взагалі ледви може вистарчити для фізичного прожитку. В Джорджія і Савт Каролайні богато жінок працює в бавовняних фармах. З більш як пяти тисяч робітниць в Джорджії половина заробляє менш як по $12.20 на тиждень. Ще гірші відносини в Савт Каролайні, де з поверх восьми тисяч працюючих жінок половина не заробляє навіть по $9.50 на тиждень. В семи тисяч робітниць в Кентокі тижнева плата не доходила до $10.75. Далі на північ положеннє працюючого жіноцтва трохи краще, але навіть в Кензас більш як чотири тисячі жінок працює за не цілих $12.00 а тиждень. Найліпші заробітки найдено в Род Айленд, та й там є восьми тисяч робітниць більш як половина заробляла по менше як $16.85 на тиждень і треба додати, що дані з того стейту зібрано в час незвичайно високої заробітної плати і вони не представляють теперішних відносин. Подумайте, що се значить, коли половина всего жіноцтва працюючого в індустріях стейту заробляє по девять, десять, одинайцять або дванайцять долярів на тиждень: яке пониженнє добробуту, сили, здоровля, освіти — не лиш теперішного, а й слідуючого покоління.

Ще не так давно — кільканадцять літ тому — ніхто не бачив в тім нічого злого ні особливого, що в копалнях жінки робітниці тягнули візки з вуглем, повзаючи на руках і колінах і запряжені як коні. Ще до недавна пятилітні і шестилітні діти по десять годин в день сортували вуглє в майнах та замучувались змалку в бавовняних заводах. Тепер вже того не буває і громадська совість не стерпілаб вже такої індустріяльної експльоатації. Та поки що ще далеко не всі розуміють, що неможливість здобути собі навіть найконечнійші засоби для життя, також само нівечить життє людське і радість життя.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІЧЕ В ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Дня 3. с. м. відбулось в Трентоні, Н. Дж., українське народнє віче, в якому взяла участь вся трентонська українська громада.

На вічу прибув представник Галицького Уряду з Вашинґтону, д-р Лука Мишуга, котрий виголосив довшу промову. Промовляло також кількох місцевих патріотів.

На вічу зібрано 138 дол. готівкою на Фонд Негайної Допомоги і також деклярoвано значнійшу суму.

По вічу відбувся концерт місцевого хору. В концерті взяв участь артист-співак Михайло Зазуляк з Ню Йорку.

СПРАВЛЯВ ПОМИНКИ ЩЕ ЗА СВОГО ЖИТТЯ

В Іст Орендж, Н. Дж., помер в понеділок Джордж Персі Еванс, котрий який місяць тому справляв собі урочисті поминки. Еванс служив в американській армії в час війни, та був в одній битві ушкоджений тяжко ґазом. Вернувшися до Злучених Держав, він лічився але се не богато помагало і він скоро дістав сухоти (чахотку). Так як він не мав ніякої рідні, то його колишні шкільні товариші відвідували його кождого дня та забавляли розмовою. Кілька тижнів тому лікарі на його домаганнє сказали йому виразно, що йому лишається всего ще два-три тижні до смерти. Учувши про се, хорий жовнір попросив своїх товаришів урядити йому поминковий обід. Товариші згодилися, і такий обід справді відбувся. Гості їли, пили, говорили промови, оповідали, забавлялися. Навіть самий „хазяїн" обіду встав з ліжка, сидів при столі, ба й говорив промову, в якій дякував гостям за їх любов до себе. Опісля він зробив подробичні роспорядження про свій похорон.

В понеділок вечером йому погіршало так, що, коли навідуючі його товариші, збиралися до відходу, він попросив їх, аби остали поки він не помре. Вони сповнили його волю, а він справді не помилився в своїм предчуттю.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 371 повідомляє, що місячний і річний мітинґ відбудеться о 7.30 годині вечером в суботу, 9. грудня, в церковній гали під ч. 49-51 Бікон ул. На порядку нарад справозданнє контрольної комісії, вибір нових урядників на 1923 рік і инші справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — І. Тарнавський, пр.; Г. Романків, секр.

ПИТСБУРҐ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться в суботу, 9. грудня, о 7. годині вечером в домі тов. Романова під ч. 2112 Сустин ул. На мітинґу буде вибиратися новий уряд. Неявившийся член заплатить кару 1 доляра.—Уряд.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 317 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о годині 1. пополудни, в неділю 10. грудня в церковній гали на розі Вилбур і Томпкінс ул. На порядку нарад справозданнє контрольної комісії з цілого року, вибір нового уряду, як також другі важні справи до полагодження. Обовязком кождого члена явитися на мітинґ, як також привести зі собою нових членів до товариства і до У. Н. Союза. Добра нагода, бо приймаєсь нових членів без вступу. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — І. Черпатович, предс.; В. Осухівський, секр.

ОЛІН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 363 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о годині 2.30 пополудні в неділю, 10. грудня, в гали Ґрінвуд під ч. 837 Іст Стейт ул. На порядку нарад вибір нового уряду на 1923 рік. Проситься всіх членів явитись. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — І. Базів, секр.

ЕТНА, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 89 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 3. годині пополудні в неділю 10. грудня під ч. 205 Бутлер ул. На порядку нарад вибір нового уряду, а такsамо старий уряд здасть рахунок з 1922 року. Будеть приниматися нових членів до братства і до У. Н. Союза без вступного Неявившийся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — Г. Тимусь, предс.; Р. Лесько, секр.; С. Ванат, кас.

ПИТСБУРҐ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 53 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 10. грудня в гали Укр. Нар. Дому, ріг Бінґгем і 11-тої ул., С. С., о годині 7. вечером. Кождий член мусить явитись. Неприсутні заплатять кару. Нових членів буде приниматись до товариства без вступу. — Г. Музика, предс.; П. Шпікула, секр.

ЕРІТСБОРО, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 51 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 1. годині пополудні в неділю, 10. грудня в гали під ч. 56. На порядку нарад вибір нового уряду. Проситься всіх членів бути присутними. Неявившийся член заплатить кару 1 доляра, а урядник 2 дол. — Р. Батицький, предс.; І. Іваник, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестрицтво Рожд. Пр. Богородиці, від. 36 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 3. годині вечером в неділю, 10. грудня в церковній гали під ч. 303 Гудсон Аве. Буде вибиратися новий уряд, отже проситься всіх членкинь явитись на мітинґ. Неявившася членкиня заплатить кару 1.00 дол., а урядничка 2 дол. — Зобія Галушка, предс.; Зофія Чернець, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 161 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітинґ відбудеться о годині 6-ій вечер, в неділю, 10. грудня в церковній гали на 5-ій улици. Всі члени мають явитися. Котрі члени довгують, мають вирівнати свій довг. Буде приниматися нових членів до братства і до У. Н. Союза без вступного. Також буде вибір уряду на р. 1923. Неявившийся член заплатить кару 1 доляра, а урядник 2 дол. — А. Шауфалий, секр.; Ю. Ілліпат, предс.